गाथिनो विश्वामित्रः।इन्द्रः। गायत्री

आ तू ने इन्द्र मर्द्यग्घुवानः सोमेपीतये। हरिभ्यां याह्यद्रिवः॥ ३.०४१.०१

हुवानः- आहूतः सन्। अद्रिवः- वज्रपाणे। इन्द्र। मद्यक्- मदिभमुखः। सोमपीतये- रसानुभूतये। नः- अस्मान्। हरिभ्याम्- प्राणाश्वाभ्याम्। आ याहि- आगच्छ॥१॥

सत्तो होता न ऋत्वियस्तिस्तिरे बहिरानुषक्। अयुज्रन्यातरद्रयः॥ ३.०४१.०२

ऋत्वियः- काले युक्तः । नः- अस्माकम् । होता- ऋत्विगाचार्यः । सक्तः- निषण्णो लब्धभूमिक इति भावः ॥ आनुषक्- आनुकूल्येन । बर्हिः- दर्भासनं चित्तासनम् । तिस्तिरे- स्तीर्णम् ॥ प्रातः- प्रभाते । अद्रयः- स्थैर्यप्रतीकग्रावाणः । अयुज्रन्- सङ्गताः ॥२॥

इमा ब्रह्म ब्रह्मवाहः क्रियन्त आ बर्हिः सीद।वीहि शूर पुरोळाशम्॥ ३.०४१.०३

ब्रह्मवाहः- ब्रह्मधारकाः। इमा- इमे । ब्रह्म- मन्त्राः। क्रियन्ते- त्वदर्थमुच्यन्ते । बर्हिः- आसने । आ सीद्- उपविश्च । शूर्- समर्थ । पुरोळाशम्- पुरोडाशं हविः । वीहि- भक्षय ॥३॥

रार्निय सर्वनेषु ण एषु स्तोमेषु वृत्रहन्। उक्थेष्विन्द्र गिर्वणः॥ ३.०४१.०४

गिर्वणः- मन्त्रस्तुत । वृत्रहन्- आवरणनाशक । इन्द्र- ईशनाधिदैवत । सवनेषु- रसेषु । एषु- एतेषु । नः- अस्माकम् । स्तोमेषु उक्थेषु- मन्त्रेषु । ररन्धि- रमस्व ॥४॥

मृतयः सोमुपामुरुं रिहन्ति शर्वसस्पतिम्।इन्द्रं वृत्सं न मातरः॥ ३.०४१.०५

सोमपाम्- रसमनुभवन्तम्। उरुम्- विस्तीर्णम्। शवसस्पितम्- बलाधिदैवतम्। इन्द्रम्-परमेश्वरम्। वत्सम्- शाबम्। मातरः- धेनवः। न- इव। मतयः। रिहन्ति- लिहन्ति वात्सल्येनानुभवन्ति॥५॥

स मन्दस्वा ह्यन्धेसो राधेसे तन्वा महे। न स्तोतारं निदे करः॥ ३.०४१.०६

सः- तादृशस्त्वम्। तन्वा- स्वदेहेन। अन्धसः- रसस्य। महे- महत्ये। राधसे- संसिद्धये। मन्दस्व- तुष्टो भव। स्तोतारम्- मन्त्रविदम्। निदे- निन्दाये। मा करः- मा कुरु॥६॥

वयमिन्द्र त्वायवौ ह्विष्मन्तो जरामहे। उत त्वमरम्युर्वसो॥ ३.०४१.०७

इन्द्र- परमेश्वर । आयवः- मनुष्याः । वयम् । हविष्मन्तः- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहविर्युक्ताः । जरामहे- स्तुमः । उत- अपि च । वसो- शरण्य । त्वम् । अस्मयुः- अस्मत्कामः ॥७ ॥

मारे अस्मद्वि मुमुचो हरिप्रियार्वाङ्योहि।इन्द्रे स्वधावो मत्स्वेह॥ ३.०४१.०८

अस्मत्- अस्मत्तः। आरे- दूरे। मा वि मुमुचः- तव प्राणाश्वौ मा विमुञ्च। हरिप्रिय- प्राणप्रिय। अर्वाङ्- अस्मदिभमुखः। याहि- आगच्छ। इन्द्र- परमेश्वर। स्वधावः- आत्मवन्। इह- अत्र। मत्स्व- तृप्तो भव॥८॥

अर्वार्ञं त्वा सुखे रथे वहतामिन्द्र केशिना। घृतस्त्रं बर्हिरासदे॥ ३.०४१.०९

इन्द्र- परमेश्वर । आसदे- आसदनीयम् । बर्हिः- दर्भासनं चित्तासनं प्रति । घृतस्तृ-दीप्तिधारासिञ्चकौ । केशिना- प्राणाश्वौ । अर्वाञ्चम्- अस्मदिभमुखम् । त्वा- भवन्तम् । सुखे-आनन्दकरे । रथे- वाहने । वहताम्- आवहताम् ॥९॥